

30. september 2015

KVARTALSRAPPORT

Den beste grenda er grenda mi! Så stundom kan det bli nabostri'.
Om hvor dom helst vil en vei ska gå og hvor en skole ska stå.

- Moingvisa -

Delårsregnskap per 3. kvartal 2015

Hovedpunkter fra regnskapet per 30. september 2015

- Resultat før skatt: 59,3 mill. kr (95,8 mill. kr)
- Forvaltningskapital: 6 761 mill. kr (6 356 mill. kr)
- 12 mnd. vekst i utlån inkl. overført til SpareBank1 Boligkreditt AS: 6,8 % (4,1 %)
- 12 mnd. vekst i innskudd: 8,8 % (9,2 %)
- Rentenetto: 1,80 % (1,80 %)
- Egenkapitalavkastning etter skatt: 7,6 % (13,4 %)
- Kostnadsprosent (ekskl. kurstap): 54,5 % (44,0%)
- Kapitaldekning, 14,3 % (14,1 %)

Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

God vekst og lønnsom underliggende drift, men lavere resultat blant annet som følge av høye engangskostnader pr. 30. september 2015.

Hovedtrekk:

- Stabil inntektsutvikling i underliggende bankdrift
- Engangskostnader i forbindelse med ombygging av hovedkontor
- God soliditet, innskuddsdekning og tilgang på likviditet
- God utlånsvekst til personmarkeds kunder
- Lave tap og mislighold

Modum Sparebank oppnådde i årets ni første måneder et resultat på 45,4 mill. kr (73,0 mill. kr) og en avkastning på egenkapitalen på 7,6 % (13,4 %). Resultat før skatt ble 59,3 mill. kr (95,8 mill. kr). Resultatnedgangen sammenlignet med fjoråret skyldes i hovedsak:

- Noe reduserte utbytter fra selskap i SpareBank 1- alliansen sammenlignet med fjoråret.
- I 2014 ble det inntektsført en vesentlig gevinst ved salg av bankens aksjer i Nets A/S med 7,2 mill. kroner.
- Det rapporteres også høyere kostnader (engangskostnader) enn forrige kvartal og sammenlignet med 3. kvartal 2014. Engangskostnadene vedrører utgiftsføringer i f.m. ombygging av bankens hovedkontor i Vikersund og beløper seg til 7,2 mill. kr.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde 30. september 89,5 mill. kr (83,5 mill. kr). Det er kostnadsført 3,2 mill. kr i sikringsfondavgift klassifisert som rentekostnad i perioden (2,5 mill. kr). Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 197,9 mill. kr fra 3. kvartal 2014. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde rentenettoen i årets første ni måneder 1,80 % (1,80 %). Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt AS føres som provisjonsinntekt. Per september utgjør disse provisjonsinntektene 13,9 mill. kr (19,5 mill. kr). Netto renteinntekter inklusiv ovennevnte provisjonsinntekter viser en økning på 0,3 mill. kr. sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. At økningen ikke er høyere tross volumvekst på 6,8 %, skyldes lav rentemarginen som følge av sterk konkurranse om gode boliglånskunder og lave pengemarkedsrenter.

Per 30. september har banken overført boliglån for 1 889,5 mill. kr til SpareBank 1 Boligkreditt AS (1 691,6 mill. kr). Boliglån som er godkjent for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde ved slutten av perioden 1 150 mill. kr.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter utgjorde per 30. juni 39,5 mill. kr (45,3 mill. kr). Nedgangen på 5,8 mill. kr forklares i hovedsak med nedgangen i provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Eiendeler i felles kontrollert virksomhet

Bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest I AS er på hhv. 7,5 % og 5,25 %. Eierandelene er uendret siden i fjor. Eierandelene gir en andel av resultatet på 13,9 mill. kr (18,1 mill. kr) i Samarbeidende Sparebanker AS. Og 1,0 mill. kr (2,5 mill. kr) i Samarbeidende Sparebanker Bankinvest I AS. Investeringene er bokført etter kostmetoden, og resultatet fra investeringer er således ikke innarbeidet i regnskapet.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde ved utgangen av september 73,9 mill. kr (66,7 mill. kr). Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter eksklusiv verdiendring på verdipapirer utgjorde per 30. september 54,5 % (44,0%). Kostnadsøkningen skyldes hovedsakelig utgiftsførte kostnader i f.m. ombygging av bankens hovedkontor og utgjør 7,2 mill. kr. Det meste av kostnadene vedr ombyggingen er aktivert og vil medføre høyere avskrivninger f.o.m. oktober 2015.

Tap og Mislighold

Pr 30. september var det bokført netto tap på utlån med 0,8 mill. kr (1,9 mill. kr). Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterede tap og endring i gruppevise nedskrivninger. Banken har i 2015 økt de gruppevise nedskrivningene med 0,5 mill. kr.

Misligholdte utlån over 90 dager utgjorde per 30. september 21,2 mill. kr (68,5 mill. kr), tilsvarende 0,4 % (1,2 %) av brutto utlån. Taps og misligholdssituasjonen er spesifisert i note.

Styret har lagt vekt på at banken skal ha en moderat risikoprofil, og historisk har banken hatt lave tap på utlån og garantier. Banken har i sin kredittvurdering tatt tilbørlig hensyn til aktuelle risikofaktorer. Styret anser de avsetninger/nedskrivninger som er gjennomført i regnskapet som tilstrekkelig til å møte verdifall på dagens utlån og garantier

Balanseutvikling

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av september i år 6 761,2 mill. kr, en økning på 6,4 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak vekst i utlån til kunder på egen bok. Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er 1 889,5 mill. kr per 30. september 2015 (1 691,6 mill. kr).

Brutto utlån inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 6,8 % (4,1 %) siste 12 måneder og var 7 748,1 mill. kr ved utgangen av september 2015. Utlån til personkunder har økt med 7,6 % siste året, mens utlånsøkningen til bedriftskunder var 4,1 %. Andelen utlån til personmarkedet utgjør 76,3 % inkludert volum overført til Boligkreditt.

Innskudd fra kunder økte i siste 12-månedersperiode med 8,8 % (9,2 %).

Innskuddsdekning ved utgangen av september var 82,9 % (80,2 %).

Verdipapirporteføljen, inkl. aksjer og fond var 602,4 mill. kr (479,6 mill. kr) ved utgangen av september. Av det totale beløpet utgjør strategiske og langsiktige investeringer 199,7 mill. kr. Av de langsiktige investeringer utgjør 94,7 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen.

Kapitaldekning

Per 30. september 2015 var bankens rene kjernekapitaldekning 14,3 %. Resultatet hittil i år er ikke med i beregningen.

Modum Sparebank benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Det maksimale kravet til ren kjernekapital pr 30. juni 2016 for banker definert som systemkritiske er 14,5 %. Styret vurderer bankens soliditet til å være god.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Risikoforhold utsiktene fremover

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Det har de siste årene vært relativt lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Gruppen, hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen vil være avhengig av den økonomiske utviklingen i Norge generelt og i bankens markedsområde spesielt. Fra det lave taps nivået de siste årene er det sannsynlig at banken kan oppleve en viss økning i tap i kommende perioder. Banken er inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette og styret vurderer kredittkvaliteten som god.

Det har vært god tilgang på markedsfinansiering hittil i år og innlånskostnadene har gått ned. Styret forventer at tilgangen til markedsfinansiering vil være god også fremover. Banken arbeider løpende med å tilpasse seg besluttede og forventede reguleringer blant annet innenfor likviditets- og soliditetsområdet. Isolert sett vil disse endringene kunne bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Banken har et betydelig utlånsvolum som er klargjort for eventuelt salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS som er bankens viktigste fundingkilde.

25. september senket Modum Sparebank igjen boliglånsrenten til historisk lave nivåer. Dette skjedde etter at Norges Bank senket styringsrenten med 0,25 prosentpoeng. For eksisterende lånekunder vil renteendringen tre i kraft 27. november, mens effekten var umiddelbar for nye kunder. Det oppleves fortsatt å være sterk konkurransen om gode boliglånskunder.

Styret er tilfreds med bankens resultat i årets ni måneder, og forventer et godt resultat for 2015. Sammenlignet med 2014 forventer banken et lavere resultat, da det i 2015 har vært:

- Noe reduserte utbytter fra selskap i SpareBank 1-alliansen sammenlignet med fjoråret.
- Kostnadsført engangskostnader i forbindelse med ombygging av hovedkontoret med 7,2 mill. kr.
- I 2014 ble inntektsført en vesentlig gevinst ved salg av bankens aksjer i Nets A/S med 7,2 mill. kroner.

Vikersund, 11.11.2015

Styret i Modum Sparebank

RESULTATREGNSKAP

(beløp i hele tusen)	30.09.2015	30.09.2014	3. kv 2015	3.kv 2014	31.12.2014
Renteinntekter o.l. inntekter	168.128	182.653	54.857	62.324	244.447
Rentekostnader o.l. kostnader	78.619	99.135	24.692	34.061	130.459
Netto rente og provisjonsinntekter	89.508	83.518	30.165	28.263	113.988
Utbytte og andre inntekter av verdipap. med var. avkast.	9.363	26.011	48	9.652	26.131
Provisjonsinntekter og inntekt. fra banktjenester	39.475	45.259	13.187	14.162	58.962
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3.391	3.550	1.179	1.132	4.962
Netto gevinst(tap)av valuta og verdipapirer	-1.538	12.818	-2.063	7.849	12.476
Andre driftsinntekter	546	322	369	141	587
Personalkostnader	36.536	37.568	14.018	15.152	54.325
Administrasjonskostnader	19.159	19.165	6.138	6.260	26.294
Avskrivninger av varige driftsmidler	2.828	2.774	966	926	3.693
Andre driftskostnader	15.371	7.173	9.873	2.183	9.837
Resultat før tap	60.070	97.699	9.532	34.412	113.034
Tap på utlån, garantier mv.	798	1.876	2.022	-1.604	-2.393
Nedskrivning og gevinst på verdipap. som holdes på l.sikt				-	
Resultat av ordinær drift før skatt	59.272	95.823	7.511	36.017	115.427
Skatt på ordinær resultat	13.891	22.826	2.572	7.746	22.706
Resultat av ordinær drift etter skatt	45.381	72.997	4.939	28.271	92.721

BALANSE

(beløp i hele tusen)	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	20.909	19.328	63.969
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	199.006	219.329	260.093
Utlån til og fordringer på kunder	5.858.649	5.566.191	5.585.714
- Individuelle nedskrivninger utlån og fordringer på kunder	3.942	19.145	5.253
- Gruppenedskrivninger utlån og fordringer på kunder	13.900	15.000	13.400
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	372.105	246.578	301.281
Aksjer	181.700	184.500	170.640
Eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	48.557	48.557	48.557
Imatriell eiendeler	8.344	4.716	3.874
Varige driftsmidler	55.894	41.876	42.350
Andre eiendeler	4.508	37.619	8.750
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	29.321	20.966	19.535
SUM EIENDELER	6.761.150	6.355.515	6.486.109
Gjeld og egenkapital			
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.855.841	4.462.113	4.676.806
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer	958.492	970.884	970.839
Annen gjeld	47.449	75.591	36.883
Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter	61.157	73.002	9.667
Avsetninger til forpliktelser og kostnader	28.003	12.432	11.638
Sum gjeld	5.950.940	5.594.022	5.705.835
Opptjent egenkapital	764.829	688.496	780.274
Periodens resultat etter skatt	45.381	72.997	
Sum egenkapital	810.210	761.493	780.274
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	6.761.150	6.355.515	6.486.109
Poster utenom balansen			
<i>Betingende forpliktelser</i>			
Garantier	226.395	249.237	219.875
Pantstillelser	111.348	50.655	110.000
Derivater	605.000	495.000	475.000

KAPITALDEKNING per 3 . Kvartal 2015

Nye kapitaldekningsregler i henhold til CRD IV/Basel III ble innført i Norge 1. juli 2014 med overgangsbestemmelser som innebærer full gjennomføring fra 1. januar 2019. Fra og med 1. juli 2014 ble det innført nye bufferkrav jfr. Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9e. Pr 30. september 2015 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, kravet til systemrisikobuffer 3 % og kravet til motsyklisk kapitalbuffer er 1 %. Disse kravene er i tillegg til kravet om at ansvarlig kapital skal utgjøre minst 4,5 % av ren kjernekapital, slik at samlet krav til ren kjernekapital er 11 %.

Ansvarlig kapital	Kapitaldekning		
	30.09.2015	30.09.2015	31.12.2014
	BASEL III	BASEL II	BASEL III
Opptjent egenkapital	758.676	686.039	770.760
Annen egenkapital	6.153	2.457	9.514
Egenkapital	764.829	688.496	780.274
AVA fradrag	-27	-267	-27
Fradrag forutsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-6.472	-3.641	-4.725
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor **	-138.604	-120.364	-116.614
Ren kjernekapital	619.726	564.224	658.908
Ansvarlig kapital	619.726	564.224	658.908
Risikovektet balanse*	4.324.779	3.993.134	3.979.484
Ren kjernekapitaldekning	14,3 %	14,1 %	16,6 %
Kjernekapitaldekning	14,3 %	14,1 %	16,6 %
Kapitaldekning	14,3 %	14,1 %	16,6 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5 %)	108.119	99.828	99.487
Motsyklisk buffer (1,0 %)	43.248		
Systemrisikobuffer (3,0 %)	129.743	119.794	119.385
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	281.111	219.622	218.872
Tilgjengelig ren kjernekapital	425.111	384.533	479.831

* Spesifikasjon av risikovektet volum	Risikoveid beregningsgrunnlag:		
	30.09.2015	30.06.2014	31.12.2014
Kredittrisiko			
Stater			-
Lokale og regionale myndigheter			-
Offentlig eide foretak			-
Multilaterale utviklingsbanker			-
Internasjonale organisasjoner			-
Institusjoner	135.709	157.871	161.501
Foretak	1.711.995	1.419.223	1.479.516
Massemarked	1.403	2.376	2.091
Pantesikkerhet i eiendom	1.999.166	1.948.333	1.909.854
Forfalte engasjementer	3.331	36.830	21.041
Høyrisiko-engasjementer			
Obligasjoner med fortrinnsrett	18.065	12.680	19.606
Andeler i verdipapirfond			
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	111.641	123.126	93.213
Sum kredittrisiko	3.981.311	3.700.439	3.686.823
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	2.138	2.359	2.325
Operasjonell risiko	341.331	290.336	290.336
Sum risikovektet balanse	4.324.779	3.993.134	3.979.484

**I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende prosent:

- i 2014: 20 prosent
- i 2015: 40 prosent
- i 2016: 60 prosent
- i 2017: 80 prosent

Tap på utlån 3. kvartal 2015

Individuelle nedskrivninger

utlån og garantier	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01	5.253	18.673	18.673
- periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivninger	1.545	233	13.545
+ økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	500	200
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden inkl amortiseringseffekt	783	455	176
- tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	549	250	251
Sum individuelle nedskrivninger	3.942	19.145	5.253

Gruppenedskrivninger

	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Gruppevisse nedskrivninger pr. 01.01.	13.400	14.000	14.000
+/- periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	500	2.600	(600)
Gruppevisse nedskrivninger	13.900	16.600	13.400

Kostnadsført tap på utlån og garantier

	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	(1.335)	503	(18.136)
+/- periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	500	2.600	(600)
+ periodens konstaterte tap som tidligere er avsatt som nedskr.	1.545	233	13.545
+ periodens konstaterte tap som tidligere ikke er avsatt som nedskr.	176	204	2.670
+/- korreksjon for amortiserte nedskrivninger	0	55	265
+/- periodens inngang på tidligere perioders kostnadsførte tap	(88)	(120)	(138)
Kostnadsført tap på utlån	798	3.476	(2.393)

Utvikling misligholdte og tapsutsatte engasjement

	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Brutto misligholdte engasjement	21.253	68.487	25.567
- individuelle nedskrivninger	3.176	18.430	2.621
Netto misligholdte engasjement	18.077	50.057	22.946

Øvrige tapsutsatte engasjement:

	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Brutto tapsutsatte engasjement	1.896	13.715	12.828
- individuelle nedskrivninger	839	877	2.707
Netto tapsutsatte engasjement	1.057	12.838	10.122

Bank Forsikring Og deg

Telefon: 02270

Telefax: 32 78 19 01

E-post: post@modum.sparebank1.no

Org.nr. 937 889 186

SpareBank
MODUM